

NORDISK FORKNINGSSAMARBEJDE VEDRØRENDE MØRKETRAFIK

Referat fra koordineringsgruppens møde i Trondheim den 28./29. april 2003

Til stede:

Peter Aalto, Morten Hafting, Gabriel Helmers, Kenneth Kjemtrup, Ib Lauridsen, Per-Olof Linsén, Sven-Olof Lundkvist, Geir-Ove Nordgård, Erik Randrup, Kai Sørensen, Torgeir Vaa, Timo Unhola og Pauli Velhonoja. Desuden deltog Gunnar Jenssen under seminariedelens punkt A.

Ad 1. Mødet åbnes

Gabriel Helmers bød velkommen til mødet og fortalte om afbud fra Peter Jørgen Andersen, Páll Árnason, Osmo Anttila, Jan-Erik Elg og Göran Nilsson. Torgeir Vaa fortalte om det praktiske arrangement. Der var en gensidig præsentation af hensyn til Geir-Ove Nordgård og Pauli Velhonoja.

Ad 2. Godkendelse af dagsorden

Dagsorden blev godkendt med de tilføjelser at den aktuelle WG2 sag om EN 1871/prA1 diskuteres under punkt 11 eventuelt, og at vejholderne holder et kort møde inden punkt 10 om vejholdernes bestillingsfunktion.

Ad 3. Godkendelse af referat fra det foregående møde

Referatet fra mødet i Skibelund Krat blev godkendt, idet Gabriel Helmers bemærkede at han havde opfattet det sådant at det var alle deltagere, der skulle medvirke til prioritering af projektforslag (sidste emne i listen under punkt 12).

Ad 4. Opfølgning af beslutninger fra det foregående møde (se referatet punkt 12)

Det konstateres at der var fulgt op på de fleste af beslutningerne fra sidste møde og at de øvrige ville blive behandlet senere på mødet.

Ad 5. Vejholdernes statusrapporter - spørgsmål ?

Morten Hafting gennemgik sin fremsendte statusrapport. Kenneth Kjemtrup konkluderede at formen er god, og bør anvendes til skriftlige statusrapporter fremover. De andre tilstedeværende vejholdere gav mundtlige fremstillinger af planer, aktiviteter og budgetter.

Morten Hafting uddelte rapporter om den nordiske vejafmærkningskonference.

Ad 6. Præsentation af forskernes statusrapporter

Forskerne præsenterer kort deres statusrapporter. Der var en diskussion af riflede afmærkninger.

Ad 7. Forslag til nyt navn på NMF, som indebærer en udvidelse af NMF's problemområde

Gabriel Helmers præsenterede de forslag, der var inkluderet i bilag 1 til dagsorden. Der var ikke umiddelbar accept af noget forslag. Kenneth Kjemtrup foreslog at titlen suppleres med et kommissorium (förklarande text). En gruppe bestående af Morten Hafting, Kenneth Kjemtrup, Gabriel Helmers og Per-Olof Linsén arbejder videre med sagen.

Ad 8. Valg af ny ordfører

Gruppen til udpegelse af en ordfører foreslog genvalg af Gabriel Helmers, som forlod lokalet under diskussionen. Kenneth Kjemtrup fremhævede Gabriel's omhu og hans faste, men venlige mødeledelse. Gabriel modtog genvalget og fik applaus.

NB: Her blev mødet afbrudt med henblik på seminariedelens punkt A for at blive genoptaget næste morgen.

Ad 9. Prioritering af projekter i projektlisten

Efter en diskussion af bilag 2 til dagsorden blev det besluttet at der foretages en ny prioritering, hvor vejholderne rådfører sig med kolleger, så bredden øges. Prioriteringslisten vil blive opstillet i

matrixform.

Under en diskussion af projektlisten anførte Kenneth Kjemtrup at den fortsat bør omfatte igangværende projekter. Gabriel Helmers tilbød at gennemgå projektlisten og at gøre den mere aktuel. Erik Randrup ville bidrage med en beskrivelse af et projekt om belysning af portaltavler, og andre problemstillinger i forbindelse med vejtaavler i tunneler.

Kenneth Kjemtrup omtalte et vejholdermøde på højt plan, hvor det var konkluderet at samarbejde er nødvendigt og at der er behov for tilbagemelding om forslag til samarbejdsprojekter. Derfor bør der prioriteres et par projekter til udførelse næste år.

Pauli Velhonoja meddelte at der er afsat midler til projekterne 1.2, 1.5, 2.3, 2.4, 5.1 og 6. Kenneth Kjemtrup's liste var 1.2, 1.3, 1.5, 2.3, 3, 4.2 og 6, mens Geir-Ove Nordgård's var 1.2, 1.5, 2.1, 2.3 og 2.4 og Peter Aalto's 1.2, 1.5, 2.3, 4.2 og 5.1.

Det blev konstateret, at der faktisk er en række sammenfald. Gabriel Helmers meddelte at rapporten for litteraturundersøgelse angående projekt 6 (ældre trafikanter) snart fremkommer.

Ad 10. Vejholdernes bestillingsfunktion - hvordan sikre samordning ?

Vejholderne holdt et kort møde på grundlag af bilag 3 til dagsorden, og meddelte herefter at de fandt følgende fremgangsmåde hensigtsmæssig:

projektforslag

interessetilkendegivelse (väghållarna)

projektbeskrivelse og budget

endeligt tilsagn (slutlig beställning) og fordeling

Der vil blive udarbejdet et forlæg til kontrakt, som tegnes med ét institut, der sørger for fremsendelse af faktura til hver af vejholderne, og hvortil andre medvirkende kan fremsende fakturaer for deres del.

Sven Olof Lundkvist udarbejder et forslag til forlæg til kontrakt baseret på VTI's forlæg. Det blev bekræftet at der kan ske forudbetaling til det institut, som har kontrakten.

Ad 11. Eventuelt

Der aftaltes at Kai Sørensen udarbejder et forslag til indsigelse mod resolution 2 fra WG2's møde i Nice, og mod udgaven af EN 1871/prA1 af april 2003.

Ad 12. Bekræftelse af aftaler fra seminariet

Sekretæren har egenhændigt opstillet følgende liste, som også omfatter hovedmødet:

- En gruppe bestående af Morten Hafting, Kenneth Kjemtrup, Gabriel Helmers og Per-Olof Linsén arbejder videre med forslag til nyt navn på NMF, og et supplerende kommissorium (förklarande text).
- Gabriel Helmers gennemfører en ny prioriteringsrunde hos vejholderne, som rådfører sig med kolleger. Prioriteringslisten vil blive opstillet i matrixform.
- Gabriel Helmers gennemgår projektlisten for at gøre den mere aktuel.
- Erik Randrup udarbejder en beskrivelse af et projekt om belysning af portaltavler, og andre problemstillinger i forbindelse med vejtaavler i tunneler.
- Sven Olof Lundkvist udarbejder et forslag til forlæg til kontrakt baseret på VTI's forlæg.

- Kai Sørensen udarbejder et forslag til indsigelse mod resolution 2 fra WG2's møde i Nice, og mod udgaven af EN 1871/prA1 af april 2003.
- Se punktet om ældning af reflekfolier under punkt B.
- Se punktet om testmetoder for mikroprismatiske folier under punkt B.
- Deltagere fra de øvrige lande fremsender korte, bearbejdede beskrivelser af belysning af rundkørsler til Kai Sørensen, som foretager en sammenstilling.

Ad 13. Tid og sted for næste møde

Næste møde holdes i Finland den 06./07. november 2003.

Ad 14. Mødet afsluttes

Gabriel Helmers takkede for arrangement og deltagelse.

Tillæg til referatet om SEMINARIET

Ad A. Tunnelbelysning

Der var udflugt med bus til Grilstadtunnelen, et foredrag ved Gunnar Jensen om belysning i Laerdalstunnelen og et besøg hos køresimulatorfaciliteterne.

Under diskussionen næste dag fremhævede Peter Aalto betydningen af denne form for indslag i møderne. Der fulgte nogen diskussion af de LED signaler i kørebanen, som blev besigtiget i Grilstadtunnelen. Der blev nævnt nogle lignende anvendelser i de nordiske lande. Kenneth Kjemtrup mente at LED signalerne kunne bidrage ved at reducere trafikanternes frygt for tunneller.

Ad B. Behandling af igangværende samarbejdsprojekter

• Ældning af refleksfolier

Kai Sørensen redegjorde for rapportforslagets tilblivelse. Der fulgte en diskussion af statistik på baggrund af det forslag til alternativ analyse, der var fremsendt af Sven Olof Lundkvist. Desuden blev Erik Randrup's forslag om at inkludere flere diagrammer omtalt. Páll Árnason's forslag var allerede indarbejdet. Det aftaltes at Sven Olof Lundkvist kan udføre en alternativ analyse, som tilføjes i bilag. Kai Sørensen mente at yderligere diagrammer kunne tjene til at vise typiske og atypiske forløb, idet en fuldstændig dokumentation af målingerne i diagramform ville blive meget omfattende. Ib Lauridsen omdelte notater med diagrammer for Danmark. Det aftaltes:

- a. Sven Olof Lundkvist sender forslag til omkostninger til en alternativ analyse til Kai Sørensen, som tillægger sine egne omkostninger (der foreløbigt er betalt af Kenneth Kjemtrup), samt omkostninger til en målerunde ved Ib Lauridsen (se punkt d), og fremsender et budget for samtlige omkostninger til vejholderne.
- b. I rapporten indføres omtale af flere formål med undersøgelsen, bl.a. at det er dyrt at udskifte vejtavler som anført af Kenneth Kjemtrup, og der indføres konklusioner til de enkelte formål. Per-Olof Linsén fremhævede at der skal lægges forskellig vægt på de forskellige farver.
- c. Rapporten kommenteres i øvrigt i løbet af den næste måned (indtil 1. juni). Sven Olof Lundkvist fremsender alternativ analyse til kommentering.
- d. Det aftaltes at Ib Lauridsen foretager en rundrejse i august for at måle på samtlige steder, undtagen Island. Mätning utförs av såväl retroreflexion som färg.
- e. Det skal afgøres om måleresultaterne fra Røros er korrekte og kan anvendes.

NB1: Til punkt c anføres at der stadig er behov for afklaring af: *bliver de finske tavler vasket og i så fald hvordan ? kan der peges på en årsag til at de initiale værdier af retrorefleksionen er lave i Finland i den første måleserie ? kan det udredes hvilke prøver, der faktisk er påvirkede af graffiti på tavlerne ved Linköping* (diskussionen er igang) ?

NB2: Til punkt d kan anføres, at Ib gør opmærksom på at det kræver en godkendelse at deltage i vejarbejder i hvert af de nordiske lande (undtagen Danmark), som han ikke er i besiddelse af, og at det derfor og af praktiske grunde kunne være relevant at nedtage tavlerne inden han ankommer. Ib mener desuden at Island kan tilføjes for en lav pris. Endeligt mener Ib at rundrejsen kan gennemføres tidligere end august.

NB3: Til punkt e anføres at diskussionen er igang. Målingerne er muligvis korrekte og vil i så fald kræve særlig omtale.

- **Testmetoder for mikroprismatiske folier**

Det blev konstateret at der er tilstrækkelig opbakning til projektet, men at det er bedst om arbejdet fordeles på flere parter. Torgeir Vaa vil spørge Arve Augdal om deltagelse i del 2, og bede ham om at melde hurtigt tilbage til Kai Sørensen, som så vil sende en e-mail herom. I e-mailen tilføjes en beskrivelse af hvordan observationer i solskin kan foretages, og der spørges om hvem, der vil deltage i denne del (del 3).

- **Tilstandsbeskrivelse af vejmarkeringers retrorefleksion**

Sven-Olof Lundkvist vil modtage besked fra Nortek gruppen, angående behovet for sammenstillinger mellem de enkelte lande.

Ad C. Forslag til nye samarbejdsprojekter

- **Vejbelysning i kryds og rundkørsler**

Kenneth Kjemtrup og Kai Sørensen fortalte om den danske undersøgelse med udgangspunkt i det fremsendte forslag til artikel.

Det aftaltes at deltagere fra de øvrige lande fremsender korte, bearbejdede beskrivelser af belysning af rundkørsler til Kai Sørensen.

- **Variable tavler**

Der blev ikke truffet beslutninger.

- **Yderligere forslag**

Punktet blev ikke behandlet.

Ad E. Kort info om igangværende projekter inden for området

- **Ældre trafikanters behov**

- **Yderligere igangværende projekter**

Punktet blev ikke behandlet.

Med venlig hilsen, 5. maj 2003, Kai Sørensen